

EKOAKTIV | e-bilten Škole ekološkog aktivizma

Godina II | Broj 5 | Jun 2013

Pratite naš sajt

Poštovane čitateljke i čitaoci,

Elektronski bilten EKOAKTIV jedan je od prepoznatljivih proizvoda Škole ekološkog aktivizma u čijem kreiranju učestvuju i polaznice/i programa, što mu svakako daje posebnu vrijednost.

Pred vama je peti broj, koji prenosi utiske i stavove polaznica/ka nakon više od polovine realizovanih projektnih aktivnosti i upoznavanja sa nadležnim institucijama, građanskim inicijativama, organizacijama civilnog društva i njihovim akcijama i kampanjama.

Izuzetno zadovoljstvo bilo je raditi sa mladim ambicioznim ljudima, koji su pokazali i dokazali da kada je životna sredina u pitanju, možemo prevazići sve razlike i zajedno tražiti najbolja rješenja.

Kako smo ovim edukatno programom upravo željeli povećati interesovanje mladih ljudi koji su aktivni bilo u parlamentarnim političkim partijama, studentskim organizacijama, medijima ili nevladinim organizacijama za pitanja životne sredine, potencijalno interakciju već se kroz ovaj bilten može zaključiti da su iznijeti stavovi mišljenja došli na osnovu upoznavanja sa činjenicama i formiranja ličnog stava.

To je upravo ono što mi želimo postići – da vjerujemo sopstvenim očima i budemo solidarni. Rekao bih da uspjevamo u tome.

Aleksandar Perović

POSJETA NADLEŽNIH INSTITUCIJA

Detalj sa prezentacije Agencije za zaštitu životne sredine

Posjetom Agenciji za zaštitu životne sredine i Ministarstvom održivog razvoja i turizma, u petak 5. aprila tekuće godine počela je realizacija programa Škola ekološkog aktivizma za 2013. godinu.

Polaznici/e su imali priliku da se upoznaju sa nadležnostima i organizacionom strukturom Agencije za zaštitu životne sredine, a od pomoćnika direktora Nikole Golubovića i Duška Raspopovića čuju i o načinima saradnje sa civilnim društvom i dosadašnjim iskustvima.

Mr Ivana Vojinović, Pomoćnica ministra za životnu sredinu upoznala je polaznike/ce sa dosadašnjim procesom pregovora u poglavlju 27 , nakon čega je razgovarano o potencijalnim izazovima koji će u narednom periodu biti pred Crnom Gorom kada je životna sredina u pitanju.

Polaznike/ce su zanimali i aktuelne teme pa je razgovarano i o problemu nepostojanja adekvatne infrastrukture za uspostavljanje sistema pravilnog upravljanja otpadom, sa akcentom na proteste mještana MZ Beranselo i neuređeno smetlište Vasove vode.

Link za tekst na sajtu: <http://www.ozon.org.me/?p=1920>

RADIONICA U BEĆIĆIMA

Detalj sa radionice – rad u grupama

Ekološki pokret „OZON“ I Misija OSCE u Crnoj Gori organizovali su u Budvi od 17. do 19. aprila radionicu za polaznike/ce ovogodišnjeg programa Škole ekološkog aktivizma čiji je cilj bio unapređenje znanja i vještina vezanih za procedure iz oblasti životne sredine, predstavljanje potvrđenih međunarodnih ugovora, kao i NVO i građanskih inicijativa koje su aktuelne i koje su zaslužile značajan medijski prostor.

Predavači su bili predstavnici Agencije za zaštitu životne sredine, Ministarstva održivog razvoja i turizma, NVO – a Green Home, Centar za zaštitu i proučavanje ptica (CZIP), Monitoring grupa Ulcinj (MogUL) Ekološki pokret „OZON“, univerzitetski predavači, kao i učesnici građanskih inicijativa iz MZ Gornji Grbalj (kamenolom Nalježići) i MZ Beranselo (nelegalna deponija opasnog otpada Vasove vode).

Polaznici su u veoma dinamičnoj interakciji i kroz vježbe simulacije unaprjedili svoja znanja oko procedura slobodnog pristupa informacijama, strateške procjene uticaja na životnu sredinu, primjene međunarodnih ugovora Arhuska i ESPOO konvencija, a takođe imali su mogućnost da se upoznaju sa iskustvima koje su u građanskim inicijativama imale NVO i MZ. Trodnevno druženje bila je i priprema za sledeće aktivnosti, u čijem će kreiranju aktivno učestvovati i polaznici, što je novina u odnosu na prethodne godine.

Link za tekst na sajtu: <http://www.ozon.org.me/?p=1937>

PANEL O KVALITETU GORIVA

U četvrtak 6. juna u podgoričkom hotelu „Ramada“, u okviru Škole ekološkog aktivizma, održana je panel diskusije na temu: „*Uspostavljanje kontrole kvaliteta goriva koje se distribuira na crnogorskom tržištu sa aspekta zaštite životne sredine*“.

Panel su komentarima na uvodnu temu otvorili g-din Waldemar Figaj, zamjenik Šefa Misije OSCE u Crnoj Gori, g-đa Daliborka Pejović, Državni sekretar Ministarstva održivog razvoja i turizma, g-đa Ivana Vojinović, Generalna direktorka za oblast životne sredine u istom Ministarstvu i g-din Ervin Spahić, VD direktor Agencije za zaštitu životne sredine. Sem upoznavanja sa nadležnostima institucija koje predstavljaju i usvojenom zakonskom regulativom, u uvodnim riječima bilo je govora i o uočenim poteškoćama u ovoj oblasti, kao i novim obavezama koje će proces EU integracijai donijeti.

Panel je bio podijeljen na dvije sesije: „*Kontrola kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla*“ i „*Izazovi u uvođenju biodizela na tržište Crne Gore*“ , u kojima su tematske prezentacije održale mr Gordana Đukanović iz Agencije za zaštitu životne sredine i mr Olivera Kujundžić iz Ministarstva održivog razvoja i turizma. U veoma intezivnoj interakciji polaznici Škole ekološkog aktivizma su imali pirliku i da razmjene agrumente i stavove sa predstavnicima/ma Ekološke i Tržišne inspekcije, Instituta za standardizaciju, Tehničkog komiteta za naftu i naftne derivate, jedine ovlašćene laboratorije za ovu oblast INTRA, čime je javnoj debati dat suštinski značaj a što je jedna od karakteristika ovog programa koji Ekološki pokret „OZON“ i Agencija za zaštitu životne sredine organizuju već treću godinu za redom, uz podršku Agencije za zaštitu životne sredine i Ministarstva održivog razvoja i turizma.

Dešavanje je odlično ispraćeno od strane medija, i elektronskih i štampanih, što nam daje za pravo da budemo veoma zadovoljni odabirom teme, jedne od dvije za koju su se od osam predloženih odlučili polaznici/e ovogodišnjeg programa Škola ekološkog aktivizma.

Link za tekst na sajtu: <http://www.ozon.org.me/?p=2052>

PANEL O EKOKRIMINALU

Detalj sa otvaranja panela o ekokriminalu

U ponedjeljak 24. juna, u hotelu Ramada u Podgorici, upriličena je panel diskusija na temu: „*Iskustva i izazovi u prepoznavanju i sprečavanju ekokriminala*,“ druga u okviru ovogodišnjeg programa Škola ekološkog aktivizma, kojeg Ekološki pokret „OZON“ treću godinu za redom realizuje u partnerstvu sa Misijom OSCE u Crnoj Gori i uz podršku Agencije za zaštitu životne sredine i Ministarstva održivog razvoja i turizma.

Nakon što je Aleksandar Perović, direktor Ekološkog pokreta „OZON“, koji je bio moderator i ovog događaja, pozdravio prisutne i obrazložio zašto je baš odabrana ova tema, u uvodnim riječima koje su imali g-din Waldemar Figaj, zamjenik Šefa Misije OSCE u Crnoj Gori, g-đa Daliborka Pejović, Državna sekretarka Ministarstva održivog razvoja i turizma i g-din Božidar Vuksanović, direktor Uprave za inspekcijske poslove, dat je osvrt na dosadašnja iskustva i aktivnosti tih institucija kada je riječ o ekokriminalu.

Nakon toga uslijedio je radni dio panela podijenjen na dva segmenta.

U prvom g-đa Memira Baković iz Ministarstva pravde, upoznala je prisutne sa Krivičnim zakonikom i poglavljem 25 koji se tiče krivičnih djela koje se tiču životne sredine, dok su u drugom svoja iskustva iz prakse prenijeli glavni inspektor/ke iz Uprave za inspekcijske poslove, g-đa Vesna Zarubica, ekološka inspekcija, g-din Alija Bralić, Šumarska inspekcija, mr Miodrag Radulović, vodoprivredna inspekcija i g-đa Dragana Kandić Perović, inspekcija za poljoprivredu i ribarstvo.

Da je tema koju su odabrali sami polaznici/e programa, bila više nego opravdana, odnosno da nije toliko dovoljno približena širokoj javnosti dokazuje i to što su prvi hashtagovi #Ekokriminal na popularnim društvenim mrežama facebook i twitter bili upravo sa ovog dešavanja.

Link za tekst na sajtu: <http://www.ozon.org.me/?p=2141>

UTISCI O ŠKOLI EKOLOŠKOG AKTIVIZMA

Piše: Dragana Mrkić, novinarka RTVCG

Škola ekološkog aktivizma koja je namijenjena predstavnicima medija, političkih partija i studentima je odličan put za usvajanje novog znanja za sve polaznike, koja će nam u budućem radu umnogome doprinijeti da se i sami zapitamo koliko možemo učiniti više u toj oblasti.

S obzirom na to da se Crna Gora nalazi na evropskom putu, i da pred nama stoje brojni izazovi, a činjenica je da stanje u životnoj sredini nije na zavidnom nivou, i da smo još daleko od toga, ali zajedničkim radom možemo mijenjati stvari na bolje.

Ekološki Pokret „Ozon“ je prepoznata organizacija, ne samo u državi, već i šire, a jedna od potvrda toga je i podrška Misije OSCE u Crnoj Gori, tako da dobro osmišljenim planom pokrivaju sve značajne teme, osim toga daju šansu polaznicima da otvore nove i kompleksnije, i ne samo u tezama, već da se do detalja razrade, uz pomoć eminentnih stručnjaka iz različitih oblasti.

Predavanje koje pruža Škola ekološkog aktivizma je i više nego dovoljno jasno, kako bi svako od nas imao viziju bolje budućnosti za sve.

Diskusije pružaju nam šansu da razmijenimo mišljenja, da podignemo svijest kod građana da treba mijenjati mnogo toga, pa čak i zakonodavstvo, koje često puta ostaje mrtvo slovo na papiru.

Studenti dobijaju edukaciju koja će im značiti u budućem školovanju, predstavnici političkih partija da se ohrabre da snažnije djeluju, a predstavnici medija da svoje izvještaje sačinjavaju na osnovu relevantnih podataka, i još veću spremnost na kritiku.

Slogan Škole „Svaka akcija se računa“ je osmišljen izvanredno, jer od edukacije, pa do rasprava među polaznicima, brojnih ideja, pa do akcija čišćenja pojedinih lokacija, mi ćemo, ako ništa drugo, sa sobom ponijeti odgovornost koja je prijeko potrebna svakom pojedincu i građaninu Crne Gore.

I pored 15. godina rada u novinarstvu, uvijek sam spremna na edukaciju, jer to samo može unaprijediti moj rad, a moj posao je da obaviještavam javnost o stanju kakvo jeste.

I dalje tvrdim da smo daleko od dobrog, ali smo bar na dobrom putu, dijelom zahvaljujući i Ekološkom Pokretu „Ozon“

UTISCI O ŠKOLI EKOLOŠKOG AKTIVIZMA

Piše: Danilo Ratković, Demokratska partija socijalista (DPS)

Prije svega bih se zahvalio organizatorima ovog sjajnog seminira u kojem smo svi uzivali, stekli nova prijateljstva i sto je najbitnije naučili kako zaštititi životnu sredinu i za istu se boriti.

Sve pohvale i za predavače koji su nam temeljno, profesionalno i precizno približili probleme očuvanja životne sredine u Crnoj Gori.

Osvrnuo bih se na problem Valdanosa koji je predstavio gospodin Dzemal Perović , NVO Mogul, Ulcinj.

Valdanos i maslinjak u njemu su jedno od najljepših područja na našem primorju i sugurno jedna zanimljivost koju turisti koji posjećuju Crnu Goru bi voljeli da vide.

Nadam se, da će nadležne institucije profesionalno reagovati i riješiti ovaj problem i vratiti Valdanos pravim vlasnicima i zaštititi maslinjak.

Piše: Emil Đokić, Socijaldemokratska partija Crne Gore (SDP CG)

Kao polaznik treće generacije Škole ekološkog aktivizma, u organizaciji Ozon-a, veoma sam zadovoljan dosadašnjim aktivnostima kao i predavačima od kojih se moglo dosta toga naučiti.

Ekologija je jako bitna za cijelo crnogorsko društvo . Smatram da svaki građanin treba aktivno da učestvuje u održavanju životne sredine kako ne bi došlo do uništenja prirode a i sopstvenog života . Čovjek zavisi od sredine u kojoj živi pa tako treba da se prilagodi njoj a ne da prilagođava prirodu sebi i tako je uništava.

Osvrnuo bih se na radionicu koju smo imali u sklopu ove škole koja se održala u prostorijama Misije OEBS-a u Crnoj Gori na temu "Ekološki akcioni planovi parlamentarnih političkih partija".

Ovu radionicu je vodila sjajna Dr Snežana Grbović koja je jako dobro prezentovala kako raditi akcione planove i na šta obratiti posebnu pažnju jer su akcioni planovi jako važni za akcije a posebno za političke partije .

Kao jedan od učesnika a predstavnik Foruma Mladih Socijaldemokratske partije aktivno sam učestvovao u ovoj radionici i veoma sam zadovoljan postignutim. Takođe, u toku radionice obratio nam se i Lloyd Tudyk, Šef programa demokratizacije misije OEBS-a u Crnoj Gori koji je izrazio želju za saradnjom sa mladim ljudima , ne samo u oblasti ekologije , već i u drugim oblastima koje su tretirane programima političkih partija .

Moglo se dosta toga čuti i naučiti pa sam zahvalan Ozonu sto mi je omogućio da steknem nova znanja i iskustva.

Sa riječi na djela

Piše: Aleksandra Knežević, novinarka Blica CG

Preklapanje nadležnosti institucija i inspekcija u oblasti zaštite životne sredine, prebacivanje loptice u tuđe dvorište, pranje ruku od bilo koje odgovornosti opisuje stanje u državi koja žmuri na probleme sa otpadom u „ekološkoj Crnoj Gori“.

Već godinama u nazad mještani brojnih opština vase za čistim vazduhom i sredinom u kojoj žive.

Brojne NVO apeluju, ukazuju na probleme, prozivaju institucije sistema, a odgovora nigdje .

Projekat „Škola ekološkog aktivizma“ je i ove godine bila odlična prilika da se pokrene pitanje očuvanja životne sredine i ukaže na probleme na kojima se zatvaraju oči, kao i da se skrene pažnja institucija i pojedinaca kako bi se konačno pojavilo neko rešenje.

Predstavnici naselja iz brojnih crnogorskih opština upoznali su polaznike škole i predstvanike Ministarstva i ostalih državnih institucija sa kakvim problemima se suočavaju.

Beranselo, kamenolom u blizini kotorske opštine, Valdanos samo su neki od problema koji čekaju da se nešto pomjeri sa mrtve tačke.

Osim čašice dobrog razgovora i divnih ljudi koje sam imala prilike da upoznam u Budvi,kao novinarka, smatram da mi je ova škola pomogla da naučim na koji način mogu uticati i medijski skrenuti pažnju i „buditi institucije iz dugogodišnjeg zimskog sna“.

Nalazimo se na trnovitom putu ka EU. Poglavlje 27 o zaštiti životne sredine samo što ne počne , a mi ni korak naprijed u rešavanju gorućih problema.

S obzirom na to da imamo dvije nelegalne deponije Mislov do kod Nikšića i Beranselo kod Berana, ovo poglavlje će ipak sačekati konkretne rezultate i neko bolje vrijeme.

Pored dvije rak rane naše države imamo preko 300 deponija na potezu od juga ka sjeveru.

STAV

Odlaganje otpada – problem Crne Gore

Piše: Tanja Bakalbašić, Fakultet političkih nauka, Magistarske studije

Brojna smetlišta, divlje deponije, prekrivale su 70-tih godina prostor cijele Zapadne Evrope. Uvođenjem i sprovodenjem zakona o tretmanu otpada, koji su često upotpunjavani brojnim aktima i pravilnicima, kod nas nijesu doprinijeli postojanju samo strogo kontrolisanih sanitarnih deponija.

Crna Gora ima zakone, ali njihovo nesproveđenje dovelo je do stvaranja divljih i nekontrolisanih smetlišta koja su izuzetno brojna naročito na sjeveru države i smještena uglavnom u koritima rijeka.

Problem Vasovih voda samo je još jedan u nizu pokušaja rješavanja problema „kontrolisanim“ odlaganjem otpada ali zbog velikog pritiska stanovništva koje živi u toj oblasti još uvijek je nemoguće doći do konačnog rješenja. Deponovanje znači kontrolisano odlaganje otpada na zemljište na takav način da se smanji opasnost po zdravlje i okolinu, po čemu se razlikuje od nekontrolisanog istresanja otpada na smetlišta. Kod deponovanja se pažnja posvećuje izboru lokacije, gdje je najbitniji kriterijum da se izbjegne lokacija koja može zagaditi izvorišta pitke vode.

Pri izboru lokacije „Vasovih voda“ zanemareno je očigledno dosta kriterijuma, i mještani okolnog područja s pravom strahuju da li bi ta deponija u budućnosti poštovala sve mjere i standarde zaštite prirode. Možda će zvučati kao ponavljanje ali radi, i podizanja svijesti građana smatram da je neophodno konstantno napominjati koje su to mjere koje bi doprinijele boljem stanju životne sredine.

Izbjegavanje i smanjenje otpada.

Prije nego što odbacimo različite proizvode zajedno sa ostalim otpadom, zapitajmo se, možemo li ih ponovo upotrijebiti u tom ili sličnom obliku, može li to nekom drugom trebati, može li se reciklirati. Smisao je u tome da produžimo vijek trajanja tom proizvodu i odložimo odbacivanje na deponiju.

Od starih krpica može se napraviti atraktivna torbu, od starog papira zanimljive igračke, od starog stakla ili plastike kućice i ukrasni dijelovi u dvorištu.

Prijedlozi za rješavanje problema otpada koje bi trebalo podržati:

- razmjena starih stvari,
- buvljaci
- radionice za popravku kućnih aparata,
- akcije razmjene po školama i obdaništima i
- brojne druge primjere kreativne upotrebe starih stvari.

Tako bismo doprinijeli smanjenju ukupnih količina otpada u okruženju i na deponijama

Reciklaža – najbolje rješenje

Nakon smanjenja stvaranja otpada i njegove ponovne upotrebe, slijedeća primjenjiva solucija je recikliranje otpada.

Recikliranje - ponovno iskorištenje sirovina iz otpadnog materijala. Sirovine koje se najčešće recikliraju su: papir, staklo, plastika i metal. Simbol recikliranja su tri strelice koje zatvaraju krug i označavaju odvojeno sakupljanje, preradu i ponovnu upotrebu

Sobzicom na neobnovljivost prirodnih resursa od kojih se proizvode danas najčešće korišćeni proizvodi (papir, plastika, staklo i metal), važno je upoznati građane sa značajem recikliranja.

STAV

Ulcinjska Solana

Piše: Nevena Keković, Ekonomski fakultet

Oduvijek insistiram na tome da je Crna Gora zemlja turizma. Ipak, smatram da bismo morali svi zajedno posmatrati taj termin „turizam“ iz više uglova. Ako ne iz nekih etičkih razloga, makar iz ekonomskih. Kada bismo ovako malu a raznoliku teritoriju valorizovali primjereno određenom podneblju, uvjerenja sam da bi korist bila svestrana i višestruka.

Tokom seminara u organizaciji „Ozona“, imali smo priliku da čujemo nešto o ulcinjskoj solani, kao o važnom staništu više vrsta ptica. Tada sam po prvi put, sagledala ovu destinaciju iz tog specifičnog ugla i nastojala da je uklopim u prizmu određenog vida turizma.

Pokušala sam da objedinim nekoliko argumenata na temu – zašto su nam ptice važne, pri tom spremna da pitanje etike, u smislu poštovanja živog bića, u potpunosti zanemaram i da pokušam da govorim iz sebičnjeg, ljudskog ugla.

U sferi turizma, životinje su se uvek posmatrale kao meta, kroz lovni turizam, koji je dugo bio izuzetno popularan. Ekološka svijest u ljudi se postepeno, izuzetno sporo, ali ipak, razvijala pa smo odlučili da pticu posmatramo kroz dvogled, umjesto kroz nišan i da je umjesto puškom, lovimo kamerom. I to je izuzetan napredak. A gdje je Crna Gora u tome.

Malo nas poznaje informacije o orintološkom značaju pojedinih područja u Crnoj Gori, među kojima izdvajamo ulcinjsku Solanu, u kojoj je nastanjeno 240 vrsta ptica. One su ovdje našle mir, prostor i hranu. Tokom proljeća, broj jedinki pojedinih vrsta je impresivan. Orintolozi Solanu karakterišu i kao najznačajnije stanične istočne obale Jadrana.

Da li smo dovoljno ponosni na ovo ili o tome jednostavno, ništa ne znamo? Na žalost, ima onih koji su upoznati načelno sa tim da na ovom prostoru stanuju ptice, pokretne mete za razonodu. Iako je lov zabranjen, i dalje ima onih kojima je zabrana ako ništa drugo nejasna. Jednostavno, pucati na nešto što leti je njegov hobi. Ja ga radije nazivam nekontrolisanim nagonom, pa bi nas u tom slučaju trebalo brinuti u kojim još situacijama takvu osobu savlada nagon nad razumom.

Nama je prije svega potreban ozbiljan marketing. Prije svega, u cilju buđenja svijesti nas samih koji stanujemo tu. Kada bismo djecu od malih nogu dovodili na takva mesta da u tišini posmatraju kako se neka druga vrsta hrani, nalazi smještaj ili edukuje, možda bismo kolektivno postali savjesniji. Pri tom, ne bih posjete ograničila na djecije izlete. Naprotiv, mnogi su odrasli kojima je potreban ovaj vid informisanja i to iz prve ruke.

Potom, potreban nam je marketing „ka vani“. Ne sumnjam da su mnogi evropski orintolozi informisani o vrstama i staništima ptica kod nas. Ipak, teško se udaljavam od svoje struke, pa gledam na to kao na nešto što bi uz odgovarajuće mjere, trebalo biti dostupno svima. Duboko vjerujem da bismo tako značajno proširili ciljnu grupu turista. Nijesu svi željni samo plaže i noćnog provoda. Iznenadili bismo se koliko bi ljudi željelo da van ustaljenih i već popunjениh ljetnjih mjeseci, malo proširi našu turističku sezonu na proljeće, kako bi, između ostalog, mogli da gledaju ptice. Da posvete čitave dane hodajući i strpljivo očekujući da nađe jato ili jedinka koju nisu ranije vidjeli. I opet, vratimo se ekonomiji, da plate ulaz u ovo područje, plate smještaj, boravišnu taksu, odu na ručak i time ostave novac kod nas. Jednostavno je!

Ptice ne samo da nisu neko ko nas ugrožava ili usurpira našu teritoriju. Jako malo volje je potrebno da uvidimo u kakvoj harmoniji možemo živjeti sa prirodom, bilo faunom ili florom, u našoj prirodno prebogatoj zemlji. Ekološka država je pojam koji nam ne mora biti samo ponos u govoru i na važne datume, već i element koji možemo valorizovati, ali i koji nas obavezuje da razmišljamo malo šire nego što to činimo sada.

STAV

Valdanos - gradjanska inicijativa

Piše: Mirko Pavićević, Pravni fakultet

“Maslina je kao majka, kad god joj se vratiš ona te lijepo dočeka“. Baš taj doček više godina očekuju građani Ulcinja koji svakog dana bezuspješno pokušavaju da vrate u posjed svoje maslinjake u Valdanosu. Najava Vlade da će raspisati novi tender za valorizaciju Valdanosa, te negativan odgovor Ministarstva finansija na zahtjev bivših vlasnika da im se vrate oduzeti maslinjaci, uzburkali su strasti u Ulcinju i doveli do toga da udruženi civilni sektor sa gradjanima počne kampanju za odbranu najljepše uvale na južnom Jadranu.

„Život se ne meri brojem udisaja koje napravimo za vreme života vec brojem trenutaka koji nas ostavljaju bez daha“. Baš ova uvala je mnogo puta kod svakog od nas izazvala trenutak da ostanemo bez daha, ali sada izaziva tugu, i neko lijepo sjećanje koje je ostalo nakon njene “valorizacije”. Planirano je da se uništi jedan veći broj maslinjaka, i da se na tom predjelu izgradi plaža i hotel. Ja razumijem da je Crna Gora najljepša turistička destinacija, i da mi možemo živjeti od turizma, ali ne shvatam zašto mi još uvjek koristimo prefiks ekološka država, kad jedan takav ekološki potencijal uništavamo. Sami organizatori ove inicijative svakako imaju podignutu svijest o značaju Valdanosa.

Kao i uvjek do sada, kada su u pitanju državni organi obećavali su mnogo samo pred izbore. Kada je biran gradonačelnik Opštine Ulcinj, obećali su im povraćaj zemlje, ali kako naš narod kaže a naši političari poštuju u svakom trenutku “obećanje ludo radovanje”.

Veliki broj performansa koji su ostavili jak utisak na medije i građane uspjeli su donekle da sprječe gradnju, ali maslinjaci i dalje propadaju, niko ih ne obradjuje, što kod svakog starog maslinara izaziva tugu, jad...

Jedno je sigurno, sve dok se nešto ne promjeni niko i nikada iz Ulcinja više se neće osjećati onako nestvarno ponosan što ima takav jedan potencijal baš u svom gradu, nadomak svoje kuće.

Ono što meni ostaje kao nepoznanica, jeste zašto se nikada niko nije obratio sa ovim problemom opozicionim parlamentarnim strankama. Zašto se njima jednom u 24 godine ne ukaže povjerenje da vrate Valdanos u posjed maslinarima. Na to pitanje nisam dobio odgovor.

Ostalo je kao tajna za koju svako zna, a o njoj niko ne priča. Moj savjet je da se pokuša i sa tim sistemom, jer niko nije isti, svak nosi svoj krst, a ovaj je možda bolji, blagorodniji i naklonjeniji građanima Ulcinja, i onim maslinarima koji pate zbog svog maslinjaka, koji propada, kojem bi se kao majci vratili uvjek, samo da mogu.

Napomena: Stavovi izneseni u biltenu pripadaju isključivo autorima i ne predstavljaju nužno zvaničan stav Misije OSCE-a u Crnoj Gori ili Ekološkog pokreta „OZON“.
